

Katheterimplantatie peritoneaal dialyse

U heeft in overleg met uw behandelend arts gekozen voor peritoneaal dialyse (PD). Bij peritoneale dialyse zorgt uw eigen buikvlies (= peritoneum) voor het verwijderen van overtollig vocht en afvalstoffen. Uw buikvlies werkt dus als een filter.

Voor de PD-behandeling is het nodig een peritoneaal dialyse katheter (PD-katheter) in uw buikholte te plaatsen.

In deze folder vindt u de informatie over de operatie, de zorg na de operatie en de eventuele klachten die u kunt verwachten na de implantatie van de katheter.

Wat is een PD-katheter?

Een PD-katheter is een chirurgisch geplaatste katheter die via de buik en het buikvlies tot in het kleine bekken wordt gelegd. De PD-katheter is gemaakt van kunststof en ruim 40 centimeter lang en 4 millimeter dik.

Het doel is een goede toegang tot uw buikholte te krijgen. Het buikvlies dient dan als half doorlaatbaar membraan om afvalstoffen uit te wisselen met de vloeistof die tijdens PD in uw buik zit.

De katheter vergroeit met de buikwand door middel van een cuff. Hierdoor komt de katheter vast te zitten. De plaats waar de katheter uit de buik komt, noemen we de huidpoort.

Vorbereiding operatie

Om te bepalen of PD bij u mogelijk is, verwijst de nefroloog u naar de chirurg voor een gesprek. De chirurg geeft u informatie over de operatie en beoordeelt of hij/zij de katheter bij u kan plaatsen.

Bij het opnamebureau krijgt u een afspraak voor de pre-klinische screening. Hier wordt u voorbereid op de ingreep en de anesthesie die nodig is. De ingreep vindt meestal plaats onder algehele narcose. De anesthesist bespreekt dit met u.

Nadat de anesthesist goedkeuring heeft gegeven, wordt u op de wachtlijst geplaatst. Vervolgens krijgt u van het opnamebureau bericht over de operatiedatum.

De PD-verpleegkundige maakt de week voor de operatie een afspraak met u om de laatste zaken door te nemen. Mocht u niets gehoord hebben, wilt u dan zelf contact opnemen met de PD-afdeling? Het telefoonnummer staat achterin de folder.

Peritoneaal dialyse (PD) verpleegkundige

Op de dialyseafdeling hebben we een peritoneaal dialyse team (PD-team) met een aantal vaste dialyseverpleegkundigen. Zij zullen u ondersteunen voor en na de implantatie van de PD-katheter en de hele zorg rondom de PD-behandeling.

Een week voor de operatie

Omdat de neus een bron van infectie is, wordt er door de PD-verpleegkundige een neuskweek afgenomen. Indien de neuskweek positief is, wordt er contact met u opgenomen en krijgt u een neuszalf om de infectie te bestrijden.

De dag voor de operatie

De plaats van de katheter wordt samen met u bepaald op de buik ter hoogte van de navel. Hierbij wordt rekening gehouden met de broek- of rokband en eventuele huidplooiën. Deze plaats wordt gemarkeerd met een watervaste stift.

In sommige gevallen moet de chirurg tijdens de operatie afwijken van de gemarkeerde plaats.

Om een goede ligging van de PD-katheter te krijgen, is het belangrijk dat uw darmen goed leeg zijn. Daarom krijgt u een licht laxerend middel mee naar huis. Dit is een kleine hoeveelheid vloeistof die u met behulp van een knijptube rectaal (via de anus) kunt toedienen. Dit doet u de avond voor de operatie.

Opname

Op de operatiedatum meldt u zich nuchter bij het opnamebureau of, indien afgesproken, de verpleegafdeling.

U brengt uw medicijnen mee naar het ziekenhuis. Gebruikt u bloed verdunnende medicijnen, dan heeft u arts waarschijnlijk al eerder afgesproken dat u hier tijdelijk mee stopt.

Operatie

Tijdens de operatie maakt de chirurg een verticale snede van ongeveer 5 cm in de onderbuik. Hierdoor wordt de katheter in het diepste deel van de buikholte gelegd. Via een andere kleine snede wordt de katheter door de huid naar buiten gebracht (de huidpoort). U heeft dus twee wondjes na de operatie. De ingreep duurt dertig tot veertig minuten.

Nazorg en Ontslag

Afhankelijk van de operatie en hoe u zich voelt, mag u dezelfde dag of de dag erna naar huis.

De afdelingsverpleegkundige zorgt voor de gang van zaken op de afdeling. De PD-verpleegkundige komt op de verpleegafdeling langs om te kijken hoe het met u gaat en om het wondverband te bekijken. De afdekpleister blijft in principe minimaal een week zitten.

Bij ontslag krijgt u een afspraak mee voor de PD-verpleegkundige om de huidpoort te verzorgen en inspecteren. Dit doet ze wekelijks.

De PD-training begint meestal 3 weken na het plaatsen van de katheter, zodat de buik eerst kan herstellen van de operatie en de katheter kan ingroeien in de huid. De training wordt in overleg met u ingepland.

Aandachtspunten

- Wij adviseren u de eerste 2 tot 3 weken na plaatsing van de PD-katheter niet te douchen.
- De PD-verpleegkundige verzorgt eenmaal per week de buikwond en de huidpoort. Later leert u om het zelf te doen.
- Voor een goede wondgenezing mag u niet trekken aan de katheter, niet krabben rond de katheter en geen korstjes verwijderen in de buurt van de huidpoort.
- Pas op voor (extra) belasting van de buikspieren. Til geen zware dingen! Let op hoe u tilt en geef de buik bij hoesten of niezen met uw hand wat tegendruk.

Klachten na de operatie

Schouderpijn en opgeblazen gevoel

Tijdens de operatie wordt uw buik gevuld met koolzuurgas. Dit geeft de chirurg ruimte om in de buik te kijken en te werken. Er kan wat gas achterblijven in de buik. Het middenrif wordt hierdoor geprikkeld, waardoor u pijn in de schouders kunt krijgen. Dit verdwijnt binnen enkele dagen.

U kunt de PD-verpleegkundige om pijnmedicatie vragen.

Ook kan het achtergebleven gas een opgeblazen gevoel in de buik veroorzaken. Daarnaast moeten uw darmen na de operatie weer op gang komen. Dit kan gepaard gaan met een opgeblazen gevoel en winderigheid.

Prikkeling rond blaas en anus

De tip van de katheter ligt onder in de buikholte. Als de katheter het buikvlies raakt, veroorzaakt dit een prikkeling die kan uitstralen naar de blaas en anus. Het is per persoon verschillend of iemand hier na operatie last van heeft of niet.

Mocht u hier hinder van ondervinden, dan kan de PD-verpleegkundige een beetje dialysaat in de buik laten lopen, waardoor de katheter als het ware drijft en het buikvlies minder wordt geprikkeld.

Wanneer contact opnemen?

Bij de volgende klachten neemt u contact met ons op:

- Het nat worden van de gazen, onder de pleister, door nabloeden of lekken van dialysaat langs de katheter;
- Loslaten van de pleister;
- Buikpijn;
- Obstipatie;
- Koorts;
- Wanneer er een dopje losraakt van de katheter of de verlenglijn losraakt.

Bereikbaarheid

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de dialyseafdeling van het Laurentiusziekenhuis Roermond

PD-verpleegkundige

Maandag t/m vrijdag

8.30-16.00 uur

Telefoon: 0475-382161

Algemeen nummer dialyse-afdeling

Maandag t/m zaterdag

7.00-19.00 uur

Telefoon: 0475-382144

Buiten deze tijden vraagt u naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige. Deze is telefonisch oproepbaar via het algemeen nummer van het ziekenhuis: **0475-382222**.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius ziekenhuis
14288260 - Interne geneeskunde dialyse - december 2018